

М.С. Верговська

ДОСЛІДЖЕННЯ ТА МУЗЕЄФІКАЦІЯ ПАМ'ЯТОК ТРАДИЦІЙНОЇ НАРОДНОЇ АРХІТЕКТУРИ УКРАЇНСЬКОГО ПОЛІССЯ В МУЗЕЯХ ПРОСТО НЕБА

В даній роботі проведено огляд колекцій пам'яток традиційної поліської архітектури в українських музеях просто неба. На основі архівних матеріалів та опублікованих праць висвітлюються наступні аспекти: створення експозицій, експедиційна робота, виявлення та музеєфікація пам'яток, їх дослідження.

Ключові слова: музей просто неба, скансен, пам'ятка традиційної народної архітектури, Українське Полісся, експозиція, музеєфікація.

Реалізація ідеї експонування пам'яток народної архітектури в музеях просто неба в Україні припадає на 1960–1980-ті роки. Тоді ж було створено низку музеїв загальнонаціонального, регіонального та локального рівнів. У цьому контексті розпочалось дослідження народного будівництва Українського Полісся.

Існує чимало публікацій, присвячених українським музеям просто неба, де подається загальний огляд експозицій, висвітлюються проблеми створення та перспективи розвитку. Серед них – праці В. Шмельова [52], З. Гудченко [37], Г. Скрипник [48], А. Данилюка [38]. Проте цікаво проаналізувати колекції пам'яток народної архітектури Полісся в українських скансенах, розглянути історію їх створення та дослідження.

Першим у 1964 р. був заснований Музей народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини в Переяслав-Хмельницькому Київської області. Це – регіональний музей, де представлене українське село Середньої Наддніпрянщини кінця XIX – початку XX ст. За задумом засновника музею Михайла Сікорського планувалось зібрати велику колекцію вітряних та водяних млинів з усієї України. З цією метою були здійснені експедиції на Лівобережне Полісся. У музеї експонуються два вітряки з Чернігівщини. Вітряк середини XIX ст. з с. Ліски Менського р-ну виявлено експедицією у складі М. Жама, В. Шаблевського, О. Юзвікової, В. Юзвікова, Л. Чередніченко, Т. Козачковської та науковців київського скансену, перевезено і встановлено в музеї 1969 року. Вітряк початку XX ст. з с. Галиця Ніжинського р-ну виявлений тією ж експедицією, перевезений і встановлений у 1970 р. [42, 102–105].

У 1966 р. розпочалась робота зі створення скансену у Львові, де планувалось представити народну культуру західних регіонів України, зокрема й Полісся. В Музеї етнографії та художнього промислу АН УРСР було організовано відділ народного будівництва, який розпочав підготовку проекту майбутнього музею. Один із 10 запланованих секторів мав представляти пам'ятки з поліських районів Волинської

та Рівненської областей. Протягом 1969–1970 років проводились експедиції на Полісся за участю Павла Жолтовського, Юрія Гошка, Миколи Шпака, які досліджували народне будівництво та відбирали архітектурні експонати до скансену. 1971 р. на базі відділу було створено Музей народної архітектури та побуту. Цього ж року в музеї відбулася перша експедиція на Полісся у складі Архипа Данилюка та Івана Красовського під керівництвом завідувача відділу мистецтвознавства Музею етнографії та художнього промислу Павла Жолтовського. Були обстежені села Дроздинь, Більськ, Блажеве, Глинне на Рокитнівщині, де виявлені зразки традиційного народного будівництва: стежки, однокамерні хати, багатокутну клуню з пірамідальним перекриттям. Протягом 1970–1980 рр. проводились щорічні комплексні експедиції. З 1985 р. до дослідження народної архітектури поліщуків долучився Роман Радович. Розробкою схеми забудови сектору «Полісся» та відбором архітектурних експонатів займався А. Данилюк [36, 222–223]. Серед виявлених в експедиціях архітектурних пам'яток було відібрано та перевезено до музею два вітряки козлового типу з Волинського Полісся з с. Підсинівка та с. Либохори Старовижівського р-ну (перевезено 1970 р.) [41, 28–29], семигранну клуню (ток) кінця XIX ст. з с. Більськ Рокитнівського р-ну Рівненської області (перевезено 1972 р.) [40, 60–61], замкнутий двір (підварок) середини XIX ст. з с. Датинь Ратнівського р-ну Рівненської області з комплексом будівель (хата (хата, сіни, комора, шіпчина), пукліт, шопи, проїзд-брама, клуня, хлів, сілник, свинарник, шопи (перевезено 1974 р.) [39, 45]. Через брак фінансування та обмеженість виділеної території створити експозицію «Полісся» не вдалось, і будівлі перебувають у заскладованому стані. Остання поліська експедиція відбулась 1992 р. у складі А. Данилюка та Р. Радовича до Камінь-Каширського, Старовижівського та Ратнівського районів Волинської області. В наступні роки окремі співробітники музею, зокрема, Р. Радович, який пропрацював там до 1997 р., брали участь у постчорнобильських експедиціях до поліських районів Київської, Житомирської та Рівненської областей [36, 223]. Зібрані експедиційні матеріали були описані і опубліковані в наукових виданнях.

Національний музей народної архітектури та побуту України заснований 1969 р. Тематичний план архітектурної експозиції музею створений Віктором Самойловичем [34, 84–85]. На його основі розроблений генеральний план, відповідно до якого народна культура Полісся мала бути представлена окремою однойменною експозицією. Для її створення проводились детальні дослідження культури краю і пошуки конкретних пам'яток народної архітектури [4, арк. 2]. Експедиція 1969 р. на Чернігівське Полісся Станіслава Смолінського та

Галини Бандуренко зі співробітниками Переяслав-Хмельницького скансену була однією з перших. У 1970 р. проведено експедицію до Волинської обл. у складі С. Верговського і С. Смолінського, а у 1971 р. – до Рівненської обл. у складі С. Верговського, Л. Орел і С. Смолінського, де виявлено чимало цінних пам'яток і сформовано уявлення про перспективи подальших досліджень. Музей став важливим центром дослідження поліської народної архітектури. 1972 року було організовано науково-експозиційний відділ «Полісся». Очолив його архітектор Сергій Верговський, якому належить авторство проекту експозиції. Дослідженнями традиційного будівництва та створенням архітектурної експозиції займалися Сергій Верговський, Раїса Свирида, з 1975 р. долучився Петро Вовченко, пізніше – Ольга Забрда. Співробітники щороку здійснювали близько 10 двотижневих пошукових експедицій, обстежуючи Волинську, Рівненську, Житомирську, Чернігівську обл., північні райони Львівської, Тернопільської, Вінницької, Київської та Сумської областей [2, арк. 86]. На основі експедиційних досліджень була розроблена детальна комплексна типологія традиційних будівель, яка лягла в основу тематики та планування експозиції [4, арк. 2]. Перші пам'ятки перевезені у 1970 р. із Чернігівської та Сумської областей і встановлені навесні 1971 р. [52, 92]. Завдяки інтенсивній роботі науковців відділу до 1975 р. підготовлена перша черга експозиції «Полісся» до відкриття музею у 1976 р. [4, арк. 3].

Після відкриття зменшилось фінансування музею, проведено скорочення секторів архітектури [4, арк. 3], тому у 1980-х роках кількість перевезених та встановлених будівель різко зменшується, а з ліквідацією у 1989 р. проектно-реставраційного та будівельно-реставраційного підрозділів набутий значний досвід у галузі реставрації пам'яток було втрачено, і ряд перевезених експонатів досі перебуває у заскладованому стані.

В експозиції «Полісся» представлено 48 пам'яток. Це житлові, господарські, культові і виробничі будівлі. Відповідно до історико-етнографічного районування краю, експозиція поділяється на «Лівобережне Полісся» (північні райони Сумської та Чернігівської обл.), «Правобережне Полісся» (північні райони Київської, Житомирської та Рівненської обл.) і «Волинське Полісся» (Волинська обл.) [32, 778].

Пам'ятки з Лівобережного Полісся перевезені і встановлені переважно в першій половині 1970-х років. Чотири будівлі з Чернігівщини представляють землеробські традиції краю: стовповий вітряк кінця XIX ст. із с. Лісове Ніжинського р-ну виявлений експедицією у складі С. Верговського та Г. Бандуренко у 1970 р. [50], клуня із с. Сахутівка Корюківського р-ну – у 1971 р. експедицією у складі С. Верговського та Л. Орел [13, арк. 9], крупорушка-тупчак кінця XIX ст.

для обробки гречки із с. Архипівка Семенівського р-ну – у 1974 р. експедицією в складі І. Мойсеєва, Л. Орел та Л. Зуєвої за інформацією, отриманою С. Верговським [50], гумно початку XX ст. з с. Ларинівка з овином XVIII ст. із с. Араповичі Новгород-Сіверського р-ну для зберігання, просушування та обмолоту снопів – експедицією у складі С. Верговського і Р. Свириди у першій половині 1970-х років [50] та експедицією у складі Р. Свириди і О. Верещак [51].

Садиба з Чернігівщини сформована трьома пам'ятками: хата кінця XIX – початку XX ст. з с. Мамекине Новгород-Сіверського р-ну, виявлена 1971 р. С. Верговським [11, арк. 6], хлів середини XX ст. з с. Рижки виявлений 1974 р. експедицією у складі С. Верговського та Р. Свириди [12, арк. 8] і клуня поч. XX ст. з с. Карацюбин Коропського р-ну Чернігівської обл. виявлена С. Верговським у 1974 р. [10, арк. 8]. Після відкриття експозиції навпроти садиби встановлений амбар поч. XX ст. із с. Бегоща Рильського р-ну Курської обл. (Російська Федерація), що виявив П. Вовченко.

Ця частина експозиції залишилась не завершеною. За проектом передбачалось зведення двох садиб та церкви й дзвіниці [32, 781].

В експозиції «Правобережне Полісся» пам'ятки об'єднані в садиби та тематичні групи. Садиба з Коростенського р-ну Житомирської обл. представляє побут околичної шляхти. Тридільна хата кінця XVIII – початку XIX ст. з с. Беги виявлена 1973 р. експедицією у складі С. Верговського, Л. Орел та Р. Свириди [45, 99], перевезена і встановлена після відкриття музею. Стебка кін. XIX ст. з с. Мединівка виявлена у 1980 р. експедицією в складі Р. Свириди та Л. Пономар [51].

Комплекс культових споруд з Рівненщини має наступні складові: тридільна церква Воскресіння Хрестового 1789 р. із с. Кисоричі Рокитнівського р-ну виявлена у 1978 р. експедицією у складі С. Верговського та Р. Свириди [51], двоюрсна дзвіниця 1777 р. із с. Великий Жолудськ Володимирецького р-ну виявлена експедицією у складі Р. Свириди та О. Верещак в другій половині 1970-х років [50], одноверха каплиця XVII–XVIII ст. із с. Клесів Сарненського р-ну виявлена С. Верговським у 1980 р. [3, арк. 122]. Поряд експонується ток (клуня) XIX ст. з рубленим шатровим дахом із с. Кишин Олевського р-ну Житомирської обл., виявлений у 1975 р. експедицією в складі С. Верговського та Р. Свириди [21, арк. 4].

Садиба з Прип'ятського Полісся представлена будівлями зі зрубними стінами та зрубними дахами «накотом». Кліть XVIII ст. з с. Березове Рокитнівського р-ну Рівненської обл. виявлена 1971 р. експедицією у складі С. Верговського, С. Смолінського та Л. Орел [27, арк. 11], стебка середини XX ст. з с. Нетреба Рокитнівського р-ну Рівненської обл. виявлена 1975 р. експедицією у складі С. Верговського та Р. Свириди [7, арк. 4]. Хата 1821 р. із с. Серники Зарічненського р-ну Рівненської обл. з

кліттю XVIII ст. із с. Дроздинь Рокитнівського р-ну Рівненської обл. виявлені С. Верговським у першій половині 1970-х років [50]. Ток (клуня) XIX ст. з с. Озеряни Олевського р-ну Житомирської обл. виявлений у 1974 р. Р. Свиридою [51].

Садиба пасічника з Прип'ятського Полісся представляє пам'ятки з архаїчними конструкціями порівняно пласких дахів на поздовжніх прогонах, критих драницями. 1971 р. експедицією в складі С. Верговського, С. Смолінського та Л. Орел в Рокитнівському р-ні Рівненської обл. було виявлено дводільну хату другої половини XIX ст. в с. Блажове [24, арк. 11], тахлівчук (хлів для поросят) початку XX ст. із с. Грабунь [30, арк. 6]. Того ж року експедицією у складі С. Верговського і С. Смолінського виявлено стебку середини XX ст. з с. Юрове Олевського р-ну Житомирської обл. [23, арк. 5]. Поблизу садиби у яру експонувалась баня із с. Михайлівка Олевського р-ну Житомирської обл., виявлена 1977 р. експедицією в складі С. Верговського та Р. Свириди [50]. 2013 р. пам'ятка була пошкоджена пожежею.

Група пам'яток із Прип'ятського Полісся об'єднана у традиційне дворище на дві хати з господарськими будівлями. У 1971 р. експедицією у складі С. Верговського, С. Смолінського та Л. Орел в Рокитнівському р-ні Рівненської обл. виявлені рублена кліть XIX ст. з двосхилим накотним дахом у с. Березове [31, арк. 5], стебка XIX ст. у с. Познань [6, арк. 8], ток XIX ст. у с. Біловіж [25, арк. 7], ток XIX ст. у с. Більськ [28, арк. 9]. Цією ж експедицією було виявлено ток с. Кишин Олевського р-ну Житомирської обл. [22, арк. 9]. 1974 року експедицією у складі С. Верговського та Р. Свириди було виявлено дводільну хату XVIII ст. з с. Гажин Наровлянського р-ну Гомельської обл. (колишній Овруцький повіт) [20, арк. 7]. Того ж року Р. Свиридою було виявлено в Рокитнівському р-ні Рівненської обл. хату 1697 р. [51] та хлів XIX ст. у с. Біловіж [26, арк. 8].

В садибі із Західної Рівненщини експонується тільки хата початку XIX ст. з с. Мульчиці Володимирецького р-ну, яка представляє так звану «довгу» хату з прибудовою в один ряд господарських споруд: хата, сіни, кліть, покліт та свининець. Через погану збереженість окремих будівель хата сформована з двох фрагментів. Хата виявлена в с. Мульчиці у червні 1975 р. експедицією у складі С. Верговського та Р. Свириди [9, арк. 8], а покліт, кліть і свининець — у с. Воронки у 1973 р. С. Верговським [29, арк. 8].

В експозиції Волинського або Західного Полісся встановлено три садибні комплекси. За проектом передбачалось доповнення культовою будівлею та гончарним горном [32, 779]. Перша садиба складається з хати XIX ст. з с. Полиці Камінь-Каширського р-ну, виявлена в 1978 р. В. Бойченко [1, арк. 35], шпихіра початку XX ст. із с. Заброди Ратнівського р-ну, виявленого С. Верговським та Р. Свиридою у

1978 р. [1, арк. 35], клуні середини XIX ст. з с. Видраниця Ратнівського р-ну, виявленої в 1972 р. експедицією у складі С. Верговського та Л. Орел [5, арк. 11] і кузні початку XX ст. із с. Залюття Старовижівського р-ну, виявленої в 1970 р. експедицією у складі С. Верговського та С. Смолінського [14, арк. 10].

Садиба з Ратнівського р-ну демонструє традицію поселення хуторами і представлена двома пам'ятками з с. Самари: хата 1587 р. виявлена 1970 р. експедицією у складі С. Верговського та С. Смолінського [19, арк. 7], шпихір XVII ст. виявлений під час експедиції Л. Орел та І. Моїсеєвим у 1973 р. [18, арк. 10].

Окружний двір 1857 р. з с. Солов'ї Старовижівського р-ну Волинської обл. представляє традицію замкнутих дворів, де під одним дахом приєднувались житло та господарські споруди, утворюючи прямокутну будівлю з двором посередині. Через неповну збереженість складових споруда сформована з будівель, знайдених у різних селах області. Хата 1851 р. з с. Нуйно Камінь-Каширського р-ну рублена з масивних вільхових колених плах, виявлена архітектором С. Верговським [16, арк. 7]. Сіни і комору до хати виявили також у с. Нуйно експедицією в складі С. Верговського, Л. Орел, Р. Свириди у 1972 р. [8, арк. 7]. Клуня із с. Замшани Ратнівського р-ну виявлена С. Верговським у 1972 р. [15, арк. 7]. Обстеження та реставраційні роботи тривали протягом 1972–1973 років [17, арк. 9].

В експозиції представлені «козловий» вітряк 20-х років XX ст. із с. Кримне Старовижівського р-ну Волинської обл. і вітряки-кругляки із с. Морочне Зарічненського р-ну Рівненської обл. 1948 р., із с. Смолин Чернігівського р-ну Чернігівської обл. початку XX ст., із с. Ширяєве Путивльського р-ну Сумської обл. 1911 р. та вітряк початку XX ст. із с. Юнаківка Сумського р-ну Сумської обл.

Паралельно з польовою роботою та створенням експозиції проводились наукові дослідження. С. Верговським було підготовлено ряд публікацій з описом та характеристикою зібраних пам'яток [32, 43, 44], дослідженням давніх конструкцій дахів [33] та витоків явищ будівельної культури [47, 93–94; 35, 257]. Р. Свирида на основі зібраних матеріалів в експедиціях проводить дослідження обладнання житла Правобережного Полісся, що облаштовується при зведенні будівлі [46].

Окрім великих музеїв в Україні створено і локальні музеї просто неба. Зокрема, пам'ятки традиційного поліського будівництва представлені в Сарнах на Рівненщині. Сарненський історико-етнографічний музей заснований як краєзнавчий 1974 р. Архітектурну експозицію почали створювати 1978 року. Були перевезені та реставровані пам'ятки з Сарненського р-ну: тридільна хата XIX ст. з с. Калинівка, однодільна хата початку XX ст. з с. Кричильськ, каплиця XVIII ст. з с. Степань, з Гошанського р-ну — вітряк 1898 р. з

с. Синів. Також сюди перевезено кузню [49, 49–50].

Невеликий діючий скансен створено в смт. Рокині Луцького р-ну Волинської обл. Протягом 1989–1991 років були перевезені з Волинської обл. 2 садиби з с. Березовичі Володимир-Волинського р-ну, садибу з с. Комарове Маневецького р-ну, вітряк кінця XIX ст. з с. Четвертня Маневецького р-ну.

Останнім часом в музейній сфері почали реалізовуватись приватні ініціативи. Так, у с. Бузова поблизу Києва створений етнографічний комплекс «Українське село», де представлено поліську хату з с. Дідковичі Коростенського р-ну Житомирської обл.

Пам'ятки традиційної поліської архітектури, перевезені і встановлені в експозиціях музеїв просто неба, були введені до наукового обігу і стали предметом дослідження вчених поза межами музейних закладів.

Посилання

- Архів Національного музею народної архітектури та побуту України (далі – НМНАПУ), оп. 5, 1978 р., спр. 2., 75 арк.
- Архів НМНАПУ, оп. 5, 1979 р., спр. 2, 152 арк.
- Архів НМНАПУ, оп. 5, 1980 р., спр. 1, 186 арк.
- Архів НМНАПУ, оп. 5, 1980 р., спр. 2, 120 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 1, 19 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 105, 9 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 107, 9 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 108, 8 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 109, 14 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 124, 12 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся., спр. 136, 12 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 143, 13 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 144, 11 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 15, 18 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 16, 8 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 21, 9 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 25, 14 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 28, 15 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 29, 10 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 33, 12 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 38, 10 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 39, 17 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 47, 8 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 74, 19 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 78, 12 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 79, 13 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 80, 18 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 82, 15 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 88, 14 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 92, 8 арк.
- Архів НМНАПУ, ф. Експозиція Полісся, спр. 97, 8 арк.
- Архітектурно-етнографічний комплекс «Полісся» // Звід пам'яток історії та культури України. Київ. [Книга 1. Ч. 2.] .– Київ, 2004. – С. 778–786.
- Верговський С. Давнє народне будівництво Українського та білоруського Полісся // Народна творчість та етнографія. – Київ, 1979. – № 2. – С. 74–80.
- Верговський С. Передумови, наукові засади створення й перспективи розвитку Національного музею народної архітектури та побуту України // Народна культура України: традиції і сучасність. – Київ, 2010. – С. 81–89.
- Верговський С. Світ традиційних храмів // Українська родина: родинний і громадський побут. – К., 2000. – С. 257.
- Гілевич І. Польові етнографічні дослідження Полісся України науковцями львівського скансену: історія, географія, тематика, результати та подальші перспективи // Актуальні проблеми вітчизняної та всесвітньої історії: Зб. наук. пр. Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. – Рівне, 2009. – Вип. 16. – С. 221–225.
- Гудченко З. Музеї народної архітектури України. – Київ, 1981. – 120 с.
- Данилюк А. Г. Українські скансени. – Тернопіль, 2006. – 104 с.
- Данилюк А. Народна архітектура Волинського Полісся. – Рівне, 2002. – 86 с.
- Данилюк А. Релікти давнього будівництва. Пам'ятки народної архітектури Рівненського Полісся. – Рівне, 1995. – 80 с.
- Данилюк А. Шляхами України. Етнографічний нарис. – Львів, 2003. – 256 с.
- Жам О. Вітряні млини з Чернігівщини в експозиції Музею народної архітектури та побуту Середньої Наддніпрянщини // Ніжинська старовина: Збірник регіональної історії та пам'ятокознавства. – Вип. 20(23). – Київ, 2014. – С. 100–107.
- Полісся // Музей народної архітектури та побуту України. Путівник. – Київ, 2007. – С. 21–28.
- Полісся // Музей народної архітектури та побуту УРСР. Фотопутівник. – Київ, 1981. – С. 33–47.
- Свирида Р. Обладнання традиційного житла на Коростенщині // Відлуння віків. – Київ, 2004. – С. 99–105.
- Свирида Р. Обладнання традиційного житла Правобережного Полісся // Народна творчість та етнографія. – Київ, 1979. – № 3. – С. 56–63.
- Свирида Р., Верговський С. Шляхами виявлених Хв. Вовком і В. Петровим духовних засад явищ етнічного мислення // Матеріали до української етнології. – Випуск 3(6). – К., 2003. – С. 93–94.
- Скрипник Г. Етнографічні музеї України. – Київ, 1989. – 304 с.
- Тишкевич Р. До історії створення Сарненського музею // Західне Полісся. Історія та культура. Науковий збірник. – Випуск 1. – Рівне, 2004. – С. 49–50.
- Усні спогади автора експозиції «Полісся» архітектора С. Верговського.
- Усні спогади Р. Свириди.
- Шмелев В. Музеи под открытым небом. – Киев, 1983. – 120 с.

Верговская М.С. Исследование и музеефикация памятников традиционной народной архитектуры Украинского Полесья в музеях под открытым небом

В данной работе проведен обзор коллекций памятников традиционной полесской архитектуры в украинских музеях под открытым небом. На основе архивных материалов и опубликованных трудов освещаются следующие аспекты: создание экспозиции, экспедиционная работа, выявление и музеефикация памятников, их исследование.

Ключевые слова: музей под открытым небом, скансен, памятник традиционной народной архитектуры, Украинское Полесье, экспозиция, музеефикация.

Verhovska M.S. Monuments research and museification of traditional folk architecture in Ukrainian Polissia in open air museums

In this work the review of collections of monuments of traditional Polissia architecture in the Ukrainian open-air museums is carried out. On the basis of archival materials and the published works the following aspects are covered: the creation of an exposition, forwarding work, identification and museification of monuments, their research.

Key words: open air museum, skansen, monument of traditional folk architecture, Ukrainian Polissia, exposition, museification.

16.03.2015 p.